

PROTOKOLL

Förhandlingsdag	1984-11-15
Ärende	Överenskommelse om pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting - PA-KL, m m
Förhandlingsparter	Landstingsförbundet, å ena sidan och Kommunaltjänstemannakartellen, Svenska Kommunalarbetsareförbundet samt SACO/SR-K å den andra
Förhandlingsplats	Stockholm

§ 1

Parterna konstaterar att överenskommelse om det principiella innehållet i ett nytt pensionsavtal träffats mellan arbetsgivarsidan och KTK samt SKAF 1984-03-11 respektive SACO/SR-K 1984-03-13.

§ 2

Parterna är ense om att pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting - PA-KL 85 - med tillhörande bilagor, övergångsbestämmelser, tillämpningsföreskrifter och riktlinjer från och med 1985-01-01 skall ha den lydelse som framgår av bilaga A till detta förhandlingsprotokoll.

§ 3

Beträffande lokala kollektivavtal om pensioner är parterna ense om att rekommendera följande:

1 Mellan landsting och huvudorganisation träffas lokalt kollektivavtal om pensioner med den utformning som anges i bifogade avtalsformulär - bilaga B. Det lokala kollektivavtalet skall gälla under tiden 1985-01-01 - 1986-12-31. LPAK upphör att gälla 1984-12-31 för sådan arbetstagare för vilken PA-KL blir gällande.

2 Övergångsbestämmelserna till PA-KL 85 skall i lokalt kollektivavtal kunna tillföras de kompletteringar, som kan förmedlas av lokala förhållanden.

Den centralt överenskomna utformningen av PA-KL 85 utgör inte hinder för en teknisk omredigering i övrigt för anpassning till särskilda lokala beteckningar på löneavtal, lokal utformning av avtalstryck eller liknande.

3 Förhandlingsöverenskommelse som träffats lokalt eller centralt före 1985-01-01 beträffande pensionsvillkoren för viss arbetstagare eller grupp av arbetstagare skall i tillämpliga delar fortsätta att gälla under i punkt 1 angivet kollektivavtals giltighetstid. Om så erfordras kan förhandlingar upptas för anpassning av sådan överenskommelse till PA-KL 85.

§ 4

Parterna är ense om att följande protokollsanteckningar skall gälla såsom bestämmelser även i lokalt kollektivavtal enligt § 3 ovan.

1 Som förutsättningar för detta avtal har bl a legat gällande bestämmelser i socialförsäkringarna, arbetsrättslagarna och annan pensionspåverkande lagstiftning. Om dessa förutsättningar ändras mer väsentligt under avtalets giltighetstid, skall - utan hinder av avtalets bestämmelser om giltighet och uppsägning - förhandlingar kunna upptas om sådana ändringar av avtalet, som direkt förmedlas av de ändrade förutsättningarna. Exempel på sådana väsentliga förändringar är ändring av basbeloppets konstruktion, förändring av nuvarande socialförsäkringsförmån eller tillkomst av ny sådan förmån.

Vidare har som förutsättningar för detta avtal legat gällande överenskommelser mellan parterna om löneavtal och övriga avtalade trygghetsanordningar. Vad som sägs i föregående stycke om förhandlingar under detta avtals giltighetstid skall gälla även om för pensionsavtalets tillämpning och omfattning väsentliga förändringar överenskommes mellan parterna ifråga om löneavtalen eller avtalen om övriga trygghetsanordningar.

2 Är arbetstagare tillsvidareanställd samtidigt i flera anställningar hos samme arbetsgivare och dessa anställningar var för sig eller någon av dem har en sysselsättningsgrad som understiger 40 procent kan lokala förhandlingar upptas syftande till att anställningarna sammanläggs till en anställning (grupp 1). Tvist om sammanläggning i enskilt fall kan inte hänskjutas till central förhandling. Uppstår tvist om den principiella innebörden av denna rekommendation kan sådan tvist däremot föras som central förhandling.

3 Är arbetstagare tillsvidareanställd samtidigt i två anställningar hos samme arbetsgivare och dessa anställningar var för sig omfattas av PA-KL skall i fråga om beräkning och utbetalning av pensionsförmån enligt detta avtal så anses som om det är en anställning, om arbetstagaren samtidigt avgår från båda anställningarna.

Avgår arbetstagaren vid olika tidpunkter från anställningarna skall pensionsförmåner beräknas för vardera anställningen. Vid den tidpunkt då utbetalning av pensionsförmånerna sammanfaller skall - då det är fråga om samma slags pensionsförmån - årsmedelpoängen sammanläggas och ny pensionsförmån beräknas som om det är fråga om en förmån.

Vad ovan sagts gäller oaktat bestämmelserna i § 6 mom 1 tredje och fjärde styckena PA-KL.

4 Har arbetstagare beviljats ledighet utan lön för sådan utbildning vars innehåll utformats gemensamt av arbetsgivar- och arbetstagarsidan bör arbetsgivaren välvilligt pröva att sådan ledighet tillgodoräknas som pensionsgrundande tid. Detsamma bör gälla även vid ledighet för vissa andra utbildningar med direkt eller naturlig anknytning till anställningen eller yrket. Ovan avsedda utbildningar är t ex ...

5 För arbetstagare som insjuknar under kvalifikationstiden för AGS-KL kan - om arbetstagaren är kontinuerligt arbetsförmögen på grund av sjukdom intill pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns - frågan om rätten till pension, efter framställan härom, prövas av de centrala parterna.

6 För arbetstagare som har rätt till partiell förtidspension eller partiellt sjukbidrag enligt AFL eller partiell livränta enligt LAF eller LSP och vars ålderspension beräknad med tillämpning av bestämmelserna i § 8 mom 1 a) - på grund av inkomster i den resterande anställningen -

överstiger den pension som beräknats med tillämpning av § 8 mom 1 c) eller e), kan förhandling upptas mellan de centrala parterna om att pensionen omräknas. Motsvarande gäller även vid beräkning av familjepension. Sådan förhandling bör påkallas senast sex månader före pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns.

7 För arbetstagare som erhåller anställning enligt kollektivavtal vari ingår AB 84 (motsvarande) skall - för att undvika dubbelsamordning - så anses som om arbetsgivaren beslutat att samordning enligt § 29 mom 2 i AB 84 (motsvarande) inte skall ske mellan avlöningsförmåner och sådan pensionsförmån som minskas med förvärvsinkomst.

8 För arbetstagare med 60 eller 63 års pensionsålder kan lokal arbetstagarorganisation i enskilt fall begära förhandling i fråga om kvarstående i anställning längst intill den månad, varunder arbetstagaren fyller 65 år. (Avser primärkommuner.)

9 Under förutsättning av De enskilda anstaltarnas förbunds (DEAF) och Stiftelsen Stora Sköndals accepterade härav tillförs respektive arbetsgivare bilaga 2 till PA-KL och med den tidpunkt varom överenskommelse träffas. Som förutsättning härför gäller också att nämnda arbetsgivare förbinder sig att tillämpa bestämmelserna i PA-KL i sin helhet.

10 För arbetstagare som minskat sin arbetstid görs under nedan angivna förutsättningar regelmässigt en alternativ beräkning av pension som om PAK/LPAK alljämt varit gällande. Utvisar beräkningen - vid den tidpunkt då pensionen skall utges - att värdet av en sådan pension är större än motsvarande värde beräknat enligt PA-KL skall den förstnämnda pensionen utges. Alternativ beräkning av pension enligt ovan sker om arbetstagaren

- a) 1984-12-31 ej har uppnått 60 års ålder,
- b) under åren 1982-1984 har minskat sysselsättningsgraden i den pensionsgrundande anställningen,
- c) vid minskningstillfället har uppnått 57 men ej 60 års ålder,
- d) vid minskningstillfället har en tjänstetidsfaktor enligt PAK/LPAK om 1,000,
- e) efter 1984-12-31 inte ökat sysselsättningsgraden.

Även om arbetstagaren inte helt uppfyller ovan angivna villkor äger arbetsgivaren - efter de centrala parternas hörande - besluta att utge den högre pensionen. Vägledande för de centrala parternas bedömning i nämnda fall är härvid följande:

- arbetstagaren har vid minskningstillfället inte uppnått 60 års ålder och hade då högst 10 år kvar till pensionsåldern eller pensionsberäkningsperiodens nedre gräns,
- arbetstagaren har minskat sin arbetstid med i genomsnitt minst 5 tim/vecka före 1985-01-01 och
- arbetstagarens uppnådda tjänstetid enligt PAK/LPAK uppgick vid minskningstillfället till minst 20 år.

Vid beräkning av pension enligt ovan skall anpassning av PAK/LPAK ske till nya eller ändrade författningar och kollektivavtal efter 1984-12-31 där så erfordras. Vidare skall tekniska avvikelser i beräkningshänseende kunna ske om dessa materiellt medför endast marginella konsekvenser.

11 Arbetsgivaren äger - i nedan angivna fall - fastställa årsmedelpö-
ängen på annat sätt än vad som sägs i § 8 PA-KL med tillhörande
tillämpningsföreskrifter och övergångsbestämmelser.

Arbetstagaren är under ett eller flera av de fem kalenderår som närmast
föregår året före beräkningsåret helt eller delvis ledig utan lön för

- offentligt uppdrag,
- bostadsverksamhet i utlandet eller
- forskning

och arbetsgivaren anser sådan ledighet vara av betydelse för denne eller
av betydande allmänt intresse. Arbetsgivaren äger medge motsvarande
tillämpning ifråga om annan ledighet om särskilda skäl föreligger.

§ 5

Till protokollet antecknas följande att gälla mellan de centrala parterna.

1 För arbetstagare som avgår efter 1984-12-31 och som skulle haft rätt till hel sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11 och 12 KPR/LKPR utges i stället ålderspension från avgångstidpunkten. Sådan pension beräknas efter förhandlingar mellan de centrala parterna, varvid skall beaktas den nya beräkningsteknik som följer av PA-KL och tidigare regler om kompletteringsbelopp till sjukpension.

Om arbetstagaren skulle haft rätt till partiell sjukpension skall dessutom tidigare regler om invaliditetsgrad och i förekommande fall även övergångsbestämmelserna för garantipension beaktas.

Beträffande tillgodoräkning av STP/STPK-år sker detta från och med pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns.

2 Parterna är ense om att i en med Kommunernas pensionsanstalt (KPA) gemensam arbetsgrupp utreda hur information till arbetstagarna i pensionsfrågor kan ges. Exempel härpå är informationsbroschyrer, pensionsbesked till nyanställda med bekräftelse att pensionsrätt erhållits samt årliga pensionsbesked till arbetstagarna från fem år före pensionsåldern eller pensioneringsperiodens nedre gräns.

3 Parterna är vidare ense om att under år 1985 i en med KPA gemensam arbetsgrupp utreda problematiken med sådan samordning som avses i § 16 mom 6 i PAK/LPAK.

Arbetsgruppens målsättning är att åstadkomma jämningsregler, som - för att kunna införas i PA-KL - skall vara enkla, schabloniserade och anpassade till de tekniska förutsättningar som finns.

En överenskommelse mellan parterna om införande av jämningsregler i PA-KL medför att dessa regler gäller retroaktivt fr o m 1985-01-01.

4 Parterna är vidare ense om att i § 5 i förhandlingsprotokollet till LPAK 78 (överenskommelse 1977-12-29) angivna gemensamma arbetsgrupper är avslutade i och med denna överenskommelse.

§ 6

Parterna är ense om att de lokala kollektivavtalen enligt § 3 ovan skall tillföras de ändringar och tillägg under sin giltighetstid, varom de centrala parterna överenskommer.

Centrala och lokala förhandlingar beträffande PA-KL 85 eller andra pensionsfrågor under överenskommelsens (avtalets) giltighetstid skall föras under fredsplikt.

§ 7

I anslutning till ovanstående är parterna ense om följande:

Kollektivavtal om pensionsbestämmelser motsvarande PA-KL 85 med kommunägt företag, stiftelse eller liknande arbetsgivare skall även innehålla i bilaga C till detta förhandlingsprotokoll angivna bestämmelser om pensionsutfästelsernas tryggande. Bestämmelserna anges i avtalsformuläret under punkt 3.

§ 8

Denna överenskommelse gäller mellan de centrala parterna från och med 1985-01-01 och till och med 1986-12-31 med en ömsesidig uppsägningstid av tre månader. Har överenskommelsen inte uppsagts inom föreskriven tid, förlängs den för en tid av ett år i sänder med enahanda uppsägningstid. Uppsägning skall för att vara giltig ske skriftligen och vara åtföljd av förslag till ny överenskommelse.